

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperativă și funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. în străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Acțiunea pentru refacerea creditului. — Dr. Victor Bontescu. — Experți și expertize. — Invinuiri neîntemeiate. — Situația. — Bibliografie. — *Cronica*: Rectificare. Numărul și valoarea cererilor de asauare. — Situația sumară a B. N. R.

Acțiunea pentru refacerea creditului.

Odată cu votarea legii pentru asanarea datoriilor agricole s'a potolit și lupta împotriva „conversiunii”, ba se poate spune că a încetat.

Băncile noastre au început să se împace cu soarta și ca o dovadă a resemnării au hotărât — precum știm — să ceară autorizația acționarilor pentru solicitarea „lichidării judiciare”.

Câteva glasuri răzlefe am protestat cu toată energia contra capitulării definitive. Am susținut că institutele noastre de credit — fiind în legitimă apărare, — au sfânta datorie de a duce mai departe lupta împotriva unei legi, care a accelerat prăbușirea creditului țării atât în interior, cât și în exterior, care sfidând cele mai elementare norme constituționale și juridice, pregătește dezagregarea actualei ordine de drept și primejduiește însăși ființa statului nostru. Am susținut sus și tare că o astfel de lege nu poate să rămână în ființă și desființarea ei este cea mai de căpetenie obligațiune patriotică.

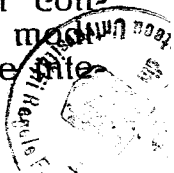
A venit apoi profesorul *Rist* care a confirmat și el caracterul anarhic și anti-economic al legii conversiunii cerând abrogarea ei din înalt interes de stat.

După raportul *Rist* — și desigur ca o directă consecință a acestuia — a urmat schimbarea de regim.

Și odată cu căderea autorilor legii dezastruoase au reînviat și nădejdele desființării sau îndreptării legii conversiunii. Există chiar o credință generală că guvernul actual a venit cu misiunea bine determinată de a desființa toate legile inoportune în vederea refacerii creditului.

Este însă bine să nu se exagereze optimismul în aceasta privință. Să nu se piardă din vedere că *nici un partid politic nu a cutezat să între în lupta electorală cu stindardul anulării „conversiunii”*, ba toate partidele în frunte cu acela care organizează alegerile și are cele mai serioase șanse de a se menține pe poziție, au promis categoric și solemn menținerea *conversiunii de drept*, care precum știm este partea cea mai criticabilă a legii din punctul de vedere al creditului. Factorii politici, cari au singuri puțința legală de a aduce o schimbare în spre bine, au prin urmare angajamente solemne față de corpul electoral și în deosebi față de clasa agricultorilor, cari constituiesc circa 80% din masa electorală a țării. Noi știm prea bine că 99% dintre conducătorii politici ar dori să anuleze tot ce au creiat cărmuitorii precedenți, deci și legiuirile economice, dar *voința lor este încătușată de interese politice*. Aceasta este plaga politicianismului românesc de care trebuie să se țină cont ca de o forță reală și redutabilă.

Prin urmare desființarea legii conversiunii sau cel puțin o radicală modificare a ei în direcția reclamată de știe-

reșele creditului nu se va putea obține — fără serioase eforturi, — nici chiar sub presiunea finanței străine.

Pentru a ușura misiunea guvernului sau guvernelor în această direcție se impune o acțiune viguroasă a tuturor factorilor economici și financiari și în special a tuturor institutelor financiare direct amenințate în existența lor.

Iată pentru ce, este binevenită acțiunea pornită de cele 165 bănci din Ardeal prin „însoțirea” lor „Solidaritatea”.

Acțiunea *Solidarității* se poate numi pe scurt: *Acțiunea pentru refacerea creditului*.

Și când vorbim de credit înțelegem totodată și institutele de credit, care întru-chipează, creditul public și privat întocmai cum o hârtie de valoare încorporează creanța. Institutele de credit constituie alvia în care creditul își urmează cursul lui normal. *Fără bănci nu se poate imagina nici credit!* Prin urmare *salvarea creditului este identică cu salvarea băncilor*, ambele fiind indisolubil legate una de alta.

Întrebarea ce se pune la inaugurarea acestei acțiuni este: *Cum să fie organizată și condusă aceasta nouă luptă, pentru ca biruința finală să fie sigură?!*

Este incontestabil că dacă astăzi avem o lege a conversiunii așa cum o cunoaștem, aceasta se datorește în primul rând lipsei de organizație serioasă și sistematică a factorilor direct vizati prin aceasta lege. Nici „Solidaritatea” nici „Asociația băncilor mici și mijlocii” din vechiul Regat nu au fost destul de energice susținute în strădaniile lor cari tindeau să obțină cel puțin o îndulcire a dispozițiilor spoliatoare din legea conversiunii.

Susținem că dacă toate băncile ar fi luat parte activă și hotărâtă la lupta de apărare și dacă cele care au participat ar fi acționat în rânduri bine încheiate, și în sfârșit dacă toți factorii economiei și financiari s'ar fi atașat rezolut la luptă, caracterul dispozițiilor din legea conversiunii nu ar fi devenit atât de demagogic și distructiv, iar paralizia vieții economice nu ar fi atins proporțiile generale și catastrofale de astăzi!

Tactica de luptă impune prin urmare luarea următoarelor măsuri socotite drept

indispensabile în vederea reușitei scopului urmărit:

1. *Acțiunea „Solidarității” să fie generalizată pe toată țara într-o impunătoare mișcare regnicolară!* În acest scop „Solidaritatea” să ia contact neîntârziat cu toate organizațiile bancare din țară, românești și minoritare, realizând în prealabil un *acord perfect* în vederea conducerii acțiunii.

2. Să fie antrenate în mișcare toate organizațiile profesionale și toți factorii mai însemnați ai vieții noastre economice: *Camerele de comerț și industrie, Sfaturile negustorești, Ugirul, Barourile advocațor, Revistele de drept, Presa favorabilă tezei noastre, „Acțiunea pentru apărarea ordinii juridice”* recent înființată cu scopuri identice și altele.

3. În vederea acțiunii comune să fie organizați și puși în gardă toți deponenții din țară! Li se va documenta acestora că salvarea creditului și a băncilor este în primul rând interesul lor, că băncile în definitiv nu sunt decât niște intermediare, care mijlocesc plasarea economiilor în diferite creanțe, că creanțele plasate în datoriile țărănești sunt deci în bună parte averea lor a deponenților, că drepturile confiscate de lege sunt chiar drepturile deponenților!

4. Reușita oricărei lupte fiind condiționată de un comandament unitar și de o armonie perfectă, să se asigure a priori perfectă solidaritate pentru desfășurarea acțiunii până la biruința finală!

5. În acțiunea ce se va porni să svâcnească o irezistibilă energie și demnitate civică, pornind din convingerea că *apărând creditul public și privat băncile noastre vor contribui la salvarea și consolidarea țării, deci că acțiunea este o mișcare adânc patriotică!*

În aceasta ordine de idei trebuie să spunem un erud dar notoriu adevăr: *În țara aceasta interesele profesionale, — care la o altă constituie existența națiunii și a statului, — nu sunt apărate cu destulă hotărâre și bărbăție civică față de imixțiunile politicianismului cotropitor și profitor.*

În loc de afirmarea conștiinței și demnitate a intereselor diferitelor tagme de producție se practică o abdicare lașă, un servilism desgustător față de vremenicii deținători ai puterii de stat!...

6. Să se scoată în evidență că *salvarea creditului este reclamat și de interesele fiscului*, de necesitatea menținerii echilibrului bugetar. Desorganizarea gospodăriei statului atrage după sine în mod fatal și desorganizarea creditului privat. O gospodărie de stat cu funcționarii și furnizorii neplătiți cu lunile, cu deficite de zeci de miliarde (astăzi aceste deficite bugetare s'ar urca la fantastica sumă de 22 miliarde!) o astfel de debandadă a finanțelor publice va fi un permanent stăvilă în mersul normal al vieții economice a țării și în procesul de normalizare a gospodăriilor particulare.

Insistând asupra acestei laturi a problemei acțiunea pentru refacerea creditului se va încadra armonie în planul de redresare economică și financiară a țării, plan preconizat de experții străini (Rist și Auboin) și se vor mări astfel și șansele de reușită.

7. Acțiunea să fie pătrunsă de considerațiunile *obiectivității* desăvârșite și de o serioasă *temeinicie*. În proiectele ce se vor elabora să se aibe în vedere că substratul crizei de credit este prin esență de natură *economică*, care la rândul ei este de origină mondială și generală. Să nu se uite că *dreptul nu are menirea să creieze valori noi, ci să, coordoneze valorile existente*, și că în *reglementarea raporturilor dintre creditori și debitori soluția cea mai dreaptă nu poate să fie decât un compromis cu durerose jertfe din ambele părți*.

* * *

Dacă mișcarea începută de „Solidaritatea” nu va fi luată în serios și dacă nu va ști să polarizeze în jurul ei toate forțele reale ale țării, tare ne temem că confiscările de drepturi cuprinse în legea conversiunii vor continua să-și producă efectele dezastruoase pentru: creditori și debitori deopotrivă pentru institutele financiare și pentru toată țara.

Așteptăm prin urmare să vedem „acțiunea” la lucru! Să nu se treacă cu vederea *urgența* acestei mișcări! Nu este exclus ca tocmai în sesiunea de vară a parlamentului să fie pusă spre soluționare problema abrogării sau modificării legilor economice și ar fi de dorit ca

până atunci „acțiunea” să aibe bine pregătite toate propunerile și proiectele concrete și bine studiate.

Din partene salutăm cu bucurie această nouă acțiune a „Solidarității” noastre și-i dorim succes deplin spre binele institutelor noastre de credit, a căror misiune constructivă în mersul ascendent al neamului nostru încă nu s'a terminat! După trecerea furtunei va veni era nouă, era progresului.

Dr. IOACHIM TOLCIU Cluj.

Dr. Victor Bontescu.

Suntem în toiul luptelor electorale. Aproape pretutindeni s'au depus un număr de liste neobișnuit de mare: par'că s'ar fi urmărit zăpăcirea completă a bietului alegător, chinuit de suferințele proprii și îngrijorat de ziua de mâine. Între candidați găsim alături de personalități marcante ale vieții publice și un număr revoltător de mare de figuri obscure, de cari să ne păzească Dumnezeu să nu ajungă cândva la roluri conducătoare, căci atunci haosul ar accelera un desnodământ fatal, nedorit de nici un bun partiot.

Dintre atâtea nume ilustre și de cele cu care nu ne vom mai întâlni poate niciodată, ne oprim la cel al unui bărbat pe care îl cunoaștem de aproape, ale cărui calități veritabile și cunoștințe teinice, în domeniul economic-financiar le apreciem, și care e Dr. Victor Bontescu. Înzestrat cu o vastă și serioasă cultură, s'a impus încă din frageda tinereță, — încă sub era maghiară, — ca și un element de excepțională valoare, respectat de români și neromâni deopotrivă. A luat parte în luptele politice și culturale, remarcându-se pretutindeni, și cu fiecare ocazie. Dl Bontescu a făcut parte din Consiliul Dirigent, și era cel mai curajos sfetnic al acestuia, în chestii economice și financiare. D-sa este fondatorul principal al celor trei mari instituții financiare ardelenesti românești de după războiu: Banca Centrală, Banca Agrară și Intreprinderile forestiere, toate cu sediul la Cluj; dovadă că d-sa și-a dat îndată seama de rolul economic, la care trebuie să râvnească elementul ro-

mănesc din provinciile eliberate. Ce bine ar fi fost dacă s'ar fi realizat mai multe din ideile d-sale practice, și dacă ar fi reușit așa după cum dorea și d-sa.

În aceste rânduri nu voim să ne ocupăm de activitatea dlui Bontescu, pe teren economic, nici să-i facem biografia, lucrare care ar reclama mai mult timp și liniște, — ci dacă amintim lucrurile de mai sus, o făcurăm pentru a arăta, că ne bucurăm, că dl Bontescu, după o pauză prea mare, reintră în viața politică a Ardealului și să vestim cetitorii, că de după activitatea d-sale așteptăm multe lucruri bune pentru Ardeal. Ne închipuim, că d-sa va fi raportor în parlament, pentru modificarea Legii conversiunii datorilor agricole, care legiuire a nenorocit provincia noastră. Atențiunea tuturor băncilor noastre este îndreptată azi asupra acestui nume, căci dacă dl Bontescu va reuși în intervențiile dorite de noi d-sa va fi considerat ca și salvatorul nostru; căci cunoaște temeinic problema.

Tot d-sa mai este un neîntrecut cunoscător al instituției cărților funduare, și ca atare va fi în măsură de a înfăptui cărțile funduare peste întreg cuprinsul țării; și astfel d-sa se va face cunoscut și aiurea, ca și un spirit constructiv de o rară valoare.

Să fie binevenit, și-i dorim să reușiască întru toate, spre binele țării și spre cinstea Ardealului, atât de stigmatizat cu acuze, nu totdeauna întemeiate, de regionalism centripetal rău înțeles!

P.

Experți și expertize.

După ce dl Rist și-a depus celebrul său raport, a urmat o oarecare perioadă de nedumerire. Mai apoi, după revenirea de sub impresia senzaționalului lumea se întreba pe bună dreptate dacă rechizitoriul conținut în raportul Rist și care dădea vina dezastrului financiar pe câteva guverne, poate să fie adevărat, deoarece se știa că de trei ani terminasem cu apucătura expeditentelor și a deficiențelor bugetare tănuite.

Și mai mare a fost mirarea tuturor când citind raportul Rist s'au lovit iarăși de dezordinarea ce domnește în tehnica administrației noastre financiare. Mirarea era justificată pentru că

se știa că concomitent cu stabilizarea, au fost votate o mulțime de legi financiare, economice și administrative, tocmai spre a perfectă actul în sine și atât de important al stabilizării.

Constatările cuprinse în raportul Rist erau deci de o noutate scăpărătoare și de o vechime egală cu însăși existența noastră ca stat. Erau nouă constatările, pentru că ne-au scuturat din leagănul de iluzii pe cari ni le făcuserăm dela stabilizare încoace în privința întocmirii bugetului și erau vechi, pentru că așa ne cunoșteam noi totuși. Dar dacă aceste constatări îndeplinesc dubla condițiune a noutății și a vechimii în acelaș timp, nu vedem de ce a fost nevoie să fie făcute de un expert strein și plătite în moneadă forte. Căci oricine și-ar fi aruncat ochii în registre, ar fi remarcat dela prima vedere tot conținutul raportului dlui Rist. Pe lângă faptul că era plătită incomparabil mai modest, expertiza Rist făcută de un expert din țară, poate nu lua nici larga dimensiune de publicitate care mai mult ne-a discreditat, iar banii dați unui Român se cheltui au tot în această țară, căreia nu-i mai e indiferent pe ce meleaguri i se cheltuiesc banii din visterie.

Se vede însă că păcate de felul acesta plutesc nesfârșit de multe asupra țării noastre. De câțiva vreme se vorbește de sosirea unei alte serii de experți străini pentru a contribui la reorganizarea finanțelor noastre; de astădată este vorba de concursul desinteresat al „Ligii națunilor“*) Evident termenul acesta: reorganizarea finanțelor noastre este cam vag și ar trebui să se definească mai precis sensul acestei noțiuni. Este anume vorba de reorganizarea sistemului nostru de impunere, sau este vorba numai de introducerea unei tehnici noi în administrarea finanțelor românești? Oricum am lua sensul acestor noțiuni cari ar căuta să explice ciudața misiune a experților străini de a reorganiza finanțele noastre, nu ne este de loc clar — cu toată sforțarea ce o depunem — care ar fi contribuția reală a experților „Ligii națunilor“. Iar pentru a demonstra acest fapt să dăm câteva explicațiuni.

Din punct de vedere financiar o țară prezintă contribuția pe care cetățenii ei o dau statului ca o cotă parte din venitul muncii lor de orice fel. Această contribuție cetățenească este foarte diferită așa precum este de diferită însăși starea materială și ocupațiunea fiecărui individ. Nu numai atât, dar capacitatea de contribuție a indivizilor pentru susținerea mecanismului statului, diferă din loc în loc, dela țară la țară. Va trebui deci să înțelegem că structura

*) Între timp au și sosit N. R.

socială a fiecărei țări formează un criteriu de ansamblu pentru a ne putea orienta asupra capacității sale financiare. Așa de exemplu, în Franța este atât de strălucit reprezentată clasa burgheză. O populație cu stare materială bună, relativ bine și uniform înstărită, cu un spirit de economie pe care nu-l posedă nici o altă națiune de nicăieri, cu un venit constant și stabil face ca finanțele publice franceze să se sprijinească în primul rând pe contribuțiunea acestei clase sociale. Urmează apoi clasa capitaliștilor-industriași, a lucrătorilor, a celor cu venituri temporare, etc. cari contribuiesc mai mult sau mai puțin la susținerea finanțelor țării, după cum conjecura economiei naționale și individuale le-o permite. Și urmează apoi tuturor acestora o sumedenie de venituri indirecte având toate resursele fie la cetățeni, fie la străinii cari vizitează toate colțurile acestei țări, admirându-i bogăția, comorile de artă, cultura, produsele naturale, curiozitățile geografice, etc. În aceste condițiuni e lesne de înțeles că Franța își are scheletul său propriu de organizare financiară care are adânci legături și repercursiuni asupra structurii sale sociale. Vom înțelege deci că în legătură cu această realitate economică și socială, organizarea tehnicei administrative a finanțelor franceze are ceva propriu al său, netransmisibil și neimitabil.

Așa cum stau lucrurile în Franța se vor evidenția de sigur de un particularism propriu și în Germania. Fără eminent capitaliștii cu organizațiuni puternice de trusturi și carteluri, este natural ca în jurul acestor formațiuni economico-sociale să se integreze întregul său sistem financiar și în tot ansamblul lui. Am putea chiar afirma că cristalizarea țării în formațiuni de acestea uriașe, formează o mare ușurință în organizarea finanțelor și în ceea ce privește fondul sau sistemul de impunere și și în ce privește tehnica administrativă a lor care poate fi mult simplificată. Abia în al doilea rând urmează acele legiuni de lucrători intelectuali și manuali de toate gradele cari ele însele sunt formațiuni anexe ale marilor trusturi. Și numai pe urmă vine însemnătatea contribuțiilor financiare a clasei agricole, a meseriașilor, urmate toate de aportul contribuțiilor indirecte. În aceste condițiuni nu va fi greu de înțeles că Franța și Germania formează din punct de vedere al organizării și recuperării finanțelor lor, două individualități distincte și complet separate.

În fine celelalte țări ca: Anglia, Holanda, Italia, etc. vor fi de asemenea în situațiunea de a se putea sprijini din punct de vedere financiar pe câte o clasă socială precumpănitoare

care să formeze din punctul acesta de vedere un organism aievea, deosebit și separat organizat așa cum permite resursa cea mai importantă a creării veniturilor. În jurul acestui nucleu principal se grupează apoi resursele anexe cu o contribuție mai mult sau mai puțin variabilă.

Dar organizarea financiară a statelor menționate se mai sprijină apoi pe elementele științifice secundare cari ajută tehnica percepției și administrării finanțelor publice ca: date statistice minuțioase, recensăminte și mai presus de toate pe conștiința cetățenească care în multe țări face datorie și onoare din declararea veniturilor. Cu aceste elemente foarte importante în spate, organizarea financiară a statelor din Europa apuseană se prezintă ca un aparat automat în care toate mecanismele se rotesc ca piesele unse ale unei mașini în mișcare.

Intorcându-ne la noi și studiind lucrurile din aceste puncte de vedere vom constata cu uimire că deși se trâmbiță cu vehemență că suntem un stat agrar, capacitatea de contribuție a țărânimii la susținerea finanțelor publice este redusă la zero. Cu cea 15 milioane de țărani, nu putem acoperi un buget de 24 miliarde, buget la care am putea considera că contribuie și industria pe care o avem și comerțul și salariații de orice fel. Organizarea finanțelor noastre nu se sprijinește deci pe o anumită clasă socială pentru că cea mai numeroasă pe care o posedăm a fost adusă la neputință poate chiar de cei cari își dispută întâietatea în guvernarea țării. Demagogia politică a făcut ca țărânul român să formeze permanent copilul cu nevoi de dădacă al acestei țări. Dela primele începuturi de îmbunătățire a sorții țărănești, în România nu s'a încadrat nimic într'un ansamblu așa ca această clasă socială să poată merge odată pe propriile picioare. Ba ceea ce este mai grav, ori de câte ori se legifera în favorul clasei țărănești, se dăruia toată construcțiunea socială anexă care se înciripase la adăpostul unor perioade înfloritoare ale țărânimii. Pe urmă legiferările acestea unilaterale: conversiunea, concordatele etc. au consumat tot ceea ce se colectase ca valoare în ansamblul economiei naționale. Iar prăbușirea industriei prin amenințarea ei cu comenzile străine-tății, formează un capitol negru al istoriei economiei noastre naționale.

Așa stând lucrurile nu vedem ce rost poate să aibă sosirea la noi în țară a experților „Ligii Națiunilor“ când nu le putem oferi date precise în privința resurselor noastre materiale. De unde să se pornească întâlu: dela țărânul învățat să nu plătească, dela industria și comerțul prăbușit, sau dela numărul salariaților care am putea spune

că de asemenea nu e cunoscut precis? Și ce date statistice am putea noi oferi, chiar admitând că stăm mai înfloritor de cum se prezintă realitatea. Iar dacă nici un element de bază pentru o reorganizare financiară nu posedăm, nu știm cum s'ar putea proceda la un sistem propriu care să descurce finanțele românești.

În asemenea condițiuni venirea experților străini este iluzorie. Ea este apoi și de prisos, fiindcă nu vor putea niciodată 2-3 străini să ne creieze sistemul nostru propriu financiar pentru că nu ne cunosc nici realitățile sociale. Nădejdea rămâne la noi, căci specialiștii avem și noi destul. Dar se pare că reorganizarea finanțelor românești este mai mult chestie de ordine și disciplină, decât de a născoci scheme noi de impunere și organizare. De aceea experții străini ar putea doar constata că în situația în care ne găsim cu toată producția dezorganizată și nerentabilă, sarcina mare și de nesuportat o formează datoria externă care la o cifră de buget mereu coborândă rămâne permanent constantă, amenințând să fie singură la cheltuieli, aceasta-i unica constatare pe care ne-o pot confirma cu folos experții streini; celelalte chestiuni vor fi elucidate prin experții noștri.

Ing. GH. BRĂDUȘ.

Invinuiri neîntemeiate.

Întâmplarea ne aduce sub ochi numărul 28 dela 10 crt. al „Unirii Poporului“ din Blaj, unde un domn avocat Dr. Ioan Cristea, într'un articol intitulat „Cămătarul și legea conversiunii“ se erijează drept apărător a nefastei legi a conversiunii, distrugătoarea creditului țărănesc dela noi și cauzatoarea, în mare parte, a crizei ce ne bântuie.

Autorul, tipul demagogului veritabil se răsbolăște cu „îndrăciții de cămătari“, adevărat cu ceie caută să deschidă ochii și să lumineze mințile, celor seduși de demagogii păcătoși, asupra reversului monedei în legea conversiunii.

Critică faptul că unele bănci își indeamnă clientela să fie de omenie, să caute să-și plătească prin bună învoială datoriile pentru a-și conserva creditul pentru viitor.

Se poate mândri dl Dr. Cristea cu isprava sa, prin care se demaschează însuși sau ca un ignorant în chestiunea, de care se ocupă, sau ca un vânător nedibaci de clienți buni de jupuit.

O sfacește însă și mai mult când aduce ca pildă de apucături și indemnuri păgubitoare

pentru țărâtime pe banca „Albina“ din Sibiu, pe care o pune alături de banca ungurească din Blaj!

Pe ce planetă va fi trăind acest domn avocat Cristea, de îndrăznește a pune pe banca „Albina“ în șirul „îndrăciților de cămătari“?

Este o acuză atât de absurdă ce se aduce „Albinei“, încât ar putea fi și ignorată.

De mirare este numai că astorfel de insanități le dă ospitalitate „Unirea Poporului“. Ori poate directorul acestei foi lipsește de acasă?

* * *

O altă acuză tot atât de neîntemeiată, ca cea de mai sus, găsim în „Neamul Românesc“ al dlui N. Iorga dela 18 crt. sub titlul „Și împotriva presei naționale“.

Iată, spre mirarea noastră, ce serie „Neamul Românesc“.

„Furia oarbă împotriva regășenilor, se manifestă sub forme variate... În Ardeal, banca „Albina“ controlează și dirijează vânzarea ziarelor din Capitală. Chioșcarul angrosist care este Banca „Albina“, face toate mizeriile și pune toate obstacolele cu puțință, presei naționale românești. Pentru că această presă vorbește de Boilii și de toți ceilalți aventurieri guvernamentali“.

„Neamul Românesc“ a fost victima unui informator greșit sau a unei mistificări.

Banca „Albina“ nu se ocupă cu politica de partid și are acum preocupări mult mai grele. Să lecuiească ranele cauzate de nefasta lege a conversiunii și a asanării datoriilor agricole a guvernului Jorga!

Nu controlează și nu dirijează vânzarea ziarelor din capitală. Și nu este chioșcar nici angrosist, nici detailist!

Situația.

Alegerile aici în capitală au trecut în cea mai perfectă liniște.

Cum conducerea luptei în capitală a avut o ramură țărănistă a partidului, și cum partidul a mâncat bătae în capitală, cred interesant a releva aceste lucruri.

Deși Partidul Național-țărănesc a eșit biruitor din alegeri, nu cred că nu-l genează opinia exprimată de voturile cetățenilor capitalei.

Țăranii în marea lor majoritate au votat cu guvernul. Era și firesc, căci dela actuala conducere au avut beneficii reale în trecut, și sunt siguri că le vor avea și în viitor.

Nu tot astfel se prezintă însă soarta orășenilor. Deși în anul 1928 entuziasmul acestora era tot atât de mare ca al sătenilor pentru Par-

tidul Național-Tărănesc, experiența făcută în guvernarea trecută l-a desamăgit complet. Manierile sindicaliste și de clasă ale țărăniștilor au cauzat pagube și supărări generale.

Când toată lumea se sbate din greu să-și câștige pâinea, când abia se ajung mijloacele pentru cele mai ardente nevoi ale statului, a pune în vedere din nou loviturile cu „târâncopul“, a încerca iarăși „cu de-a sila să faci bine mulțimii“, sunt lucruri cari distrug orice speranțe de bine în viitor.

În plus când factorii cu greutate în „echilibrul forțelor“ din partid, înainte de a se instala la putere au și început să facă fel de fel de declarații fantaziste asupra monedei etc., nici o mirare, dacă voturile aceloră, cari dețin încă averi și afaceri în mână îi înconjoară.

Nu zice nimenea să nu faci politică — chiar cu sacrificii — în favorul țărănimii în scopul precis de a mărit și îmbunătății producția agricolă, lasă însă și pe întreprinzătorii orașeni să-și facă treburile liniștiți și așa, după cum știu ei. Întreprinderile necesită regimuri neschimbăcioase și nu suferă intervenția statului. Ele au nevoie de spirit de inițiativă și comportă riscuri pe cari statul nu le poate da și suporta.

Nu-i permis ca toate aturele neexperimentate emise din jurul Ligii Națunilor să fie încercate pe spinarea țării noastre.

Oameni, cari în 1928 au mers cu entuziasm la vot pentru dl Maniu, acuma au votat cu liberalii. Atunci își pierduseră orice încredere în liberali. Acuma dela liberali își așteaptă salvarea.

Au avut influență mare la vot și funcționarii statului. Cine s'a învârtit în cercuri funcționărești știe, că majoritatea acestora au votat cu liberalii. Sunt unii cari s'au bucurat mult de venirea actualului guvern. Când își aduc însă aminte de groaza și frica ce au îndurat-o sub trecuta guvernare, fiind expuși pururea de a fi dați afară din serviciu, le trece entuziasmul.

* * *

Se zice că în actualele alegeri s'au cumpărat voturi. Controlul era următorul: Votantul căpăta buletin stampilat gata. Pe acesta trebuia să-l vâre în urnă, iar pe cel curat, primit dela judecător îl ducea ca dovadă comitetului, luându-și honorarul.

* * *

Piața este lipsită complet de inițiativă.

Treburi se fac însă, dar în proporții foarte restrânse.

Spiritele sunt foarte calme datorită, cumințeniei și faptului actualilor conducători.

București.

REMIZIER.

CRONICA

Rectificare. Adunarea generală extraordinară a „Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț“ s. a. în Cluj se va ținea Sâmbătă, în 30 Iulie 1932 și nu Joi, cum greșit s'a publicat în numărul nostru trecut. Facem cuvenita rectificare.

*

Numărul și valoarea cererilor de asanare. După o abilă statistică publicată de ziarul „Universul“ numărul total al cererilor de asanare prezentate forurilor în cădere, este indicată pentru țara întreagă cu 15,382 în valoare de Lei 13.361.5 milioane.

Din acestea sunt 10,203 cereri în valoare de Lei 9.826,7 milioane Români, și 3,443 cereri, în valoare de Lei 3,483 milioane dela *neromâni*.

La suma totală de Lei 13.361,3 milioane participă Ardealul cu Lei 2.731,4 milioane în 5170 cereri. Basarabia și Bucovina cu 2.973 cereri în sumă de Lei 1.096,2 milioane, Dechiul regat a prezentat 7239 cereri în valoare de Lei 9.533,9 milioane.

Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României

Extragem din ultima situațiune sumară, dela 25 Iunie 1932, a Băncii Naționale următoarele poziții

Activ	Lei
Aur în țară și străinătate	9.425,623.108
Devize	163.817.232
Monetă divizionară	795,601.442
Portofoliul comercial	12.441,309.048
Avansuri pe titluri și metale prețioase	595,341.601
Datoria Statului	3.767,101.489
Avansuri temporare Tezaurului	2.000,000.000
Titluri și participațiuni	720,300.864
Fond. de pens. și asistență pt. personal	144,700.745
Imobile	595,197.202
Mobilier și mașini de imprimerie	104,927.779
Cheltuieli de administrație	255,830.115

Activ corăsp. unor angaj. pe termen	487,363.858
Conturi diverse	5.187,676.265
Totalul activelor	36,685,087.748

Pasiv

Capital social	600,000.000
Fond de rezervă	418,445.764
Fonduri pentru amortizări	433,644.755
Fonduri de pensii și asis. pt. personal	150,622.507
Bilete B. N. R. în circulațiune	20.894,592.240
Conturi curente și depozite la vedere	5.699.084,704
Angajamente la termen	5.735,886.811
Dobânzi și beneficii diverse	443,302.242
Conturi diverse	2.309,508.715
Raportul între stocul de aur și angajamente	35,44%
Raportul între stocul total și angajamente	35,82%

Taxa:	Scont	7%
	Dobânda	8%

Bibliografie.**O revistă bună („Lumea nouă“).**

În Aprilie a. c. a apărut primul număr din revista dlui Ing. Mihail Manoilescu, fost ministru și fost guvernator al Băncii Naționale, — cu numele „Lumea nouă“, și de atunci încoaci a apărut regulat, în fiecare lună (64—72 pag.), cu un material bogat și variat, tratat cu multă competență și seriozitate.

În aceste clipe epocale, de adânci prefaceri sociale, economice și culturale, nevoile pe care le simțim, dar în mijlocul cărora așa de puțin ne știm orienta, — apariția revistei „Lumea Nouă“, a căror colaboratori de fapt se nizuiesc prin scrisul lor, care are la bază o adâncă convingere să ne desemneze conturile unei lumi cu adevărat noui, — este bine venită. Am citit cu adevărată plăcere primele 3 numere apărute până în momentul când seriem aceste rânduri, — și o mărturisim sincer, că am rămas impresionat de avântul tineresc și vigurozitatea cu care sunt susținute, într'o lumină cu totul nouă, problemele economice, sociale, financiare, religioase, politice tratate atât de unitar și armonie.

Pare că simțim deschizându-ni-se, fără voia noastră, geamurile, pe care intră aer proaspăt, și un cald vânt de primăvară ne înviorează.

Colaboratorii principali ai dlui M. Manoilescu — care în afară de articolele prime, are scris tot de D-sa și un foarte interesant material informativ, din țară și străinătate, — sunt domnii:

E. Otetelișianu, I. Joldea-Rădulescu, Ing. Cr. Niculescu, M. Duleănescu, Ing. Gr. Manoilescu, St. A. Băbeanu, Fl. Zaharia, I. Grigoreanu, dna Elena Manoilescu, și alții.

Redacția și Administrația: București, Str. Mussolini 27: abonament 200— Lei, pentru particulari și 300— Lei pentru întreprinderi.

Revista apare la 15 ale fiecărei luni.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, „CORDIANA“ din Fofeldea, sunt invitați în sensul §-lui 21 din statute la

adunarea generală extraordinară,

care se va ținea *Duminecă, în 31 Iulie 1932, la ora 1 p. m.*, în școala primară din loc cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul Direcțiunii asupra stării institutului în urma Legii conversiunii;
3. Luarea unei hotărâri cu privire la lichidarea judiciară în caz de lipsă;
4. Eventuale propuneri.

Direcțiunea.

**TABLouri de Declarații
COLECTIVE PENTRU
CONVERSIUNE**

100 coale . . . . . Lei 200—
1000 Citațiuni . . . . . Lei 400—

Se află în depozit la:

Librăria - Tipografia - Compactoria

„DACIA TRAIANĂ“
SIBIU, PIAȚA UNIRII Nr. 7 Telefon 168.